

Obec Bellova Ves

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
BELLOVA VES
NA ROKY 2016 – 2020

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bellova Ves na roky 2016 – 2020
Územné vymedzenie	Obec Bellova Ves, okres Dunajská Streda, Trnavský kraj
ÚPN-O schválený	nie
Dátum schválenia PHSR	
Dátum platnosti	do 31.12. 2020
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.bellovaves.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant + koordinátor
Obdobie spracovania	november – december 2015
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

Ekoplán, s.r.o. Bratislava

plány a projekty pre obce a mestá – územné plány, PHSR, regenerácie sídiel, EIA/SEA

www.eko-plan.sk

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Účel programového dokumentu.....	5
1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu.....	7
1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov.....	10
2. Analytická časť	11
2.1 Analýza vnútorného prostredia	11
2.1.1 Základná charakteristika obce	
2.1.2 História obce	
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.1.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.1.5 Hospodárska základňa	
2.1.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport	
2.1.7 Občianska vybavenosť	
2.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.1.9 Bývanie a bytový fond	
2.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.1.11 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.1.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.1.13 Analýza pripravovaných projektov	
2.1.14 Analýza silných stránok a slabých stránok územia	
2.2 Analýza vonkajšieho prostredia.....	25
2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	
2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia.....	29
2.3.1 SWOT analýza	
2.3.2 STEEP analýza	
2.3.3 Analýza problémov a možných rizík	
2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk	
3. Strategická časť	35
3.1 Strategická vízia.....	35
3.2 Návrh a opis stratégie.....	35
3.3 Strategické ciele	36
4. Programová časť	39
4.1 Návrh opatrení a aktivít.....	39
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry...42	
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Podpora identity a životaschopnosti obce.	50

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj územia.....	56
5. Realizačná časť	60
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie	60
5.2 Časový harmonogram realizácie.....	60
5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu.....	61
5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám.....	63
5.5 Akčný plán iniciačný.....	64
6. Finančná časť	66
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie.....	66
6.2 Finančný plán.....	68
7. Záver	72
8. Prílohy	73
8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny.....	73
8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.....	73
8.3 Zoznam použitých skratiek.....	Chyba: Zdroj odkazu nenájdený

1. Úvod

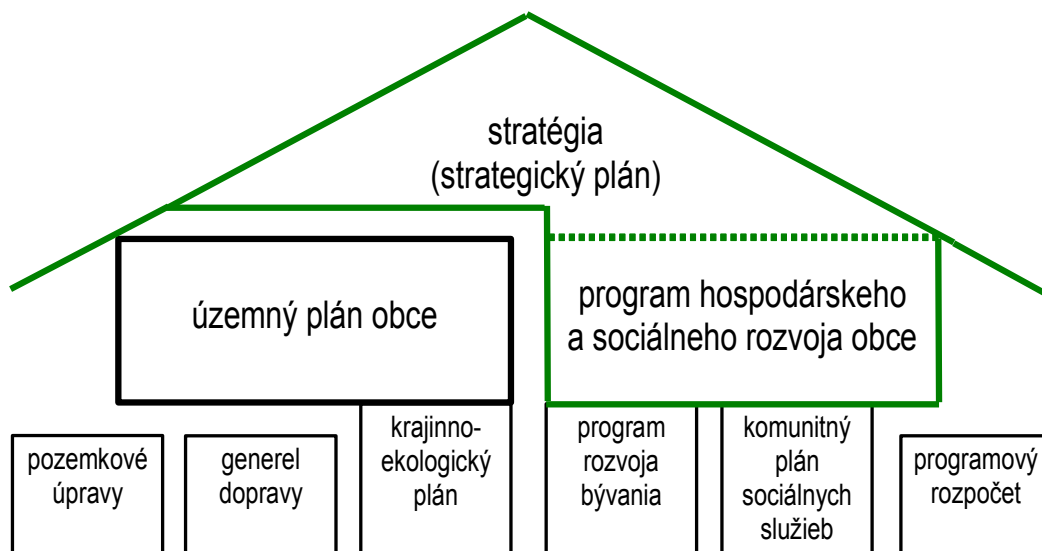
1.1 Účel programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z. z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Bellova Ves sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2016-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2025.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Bellova Ves vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založený na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch),

program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (t.j. v znení zákona č. 309/2014 Z. z.) v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Bellova Ves sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu

Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spolutvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôbovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s platnou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 1.0. a 2.0. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby

strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metódik strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.2).

Plánovací postup

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria 3 hlavné etapy:

- analýzy
- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

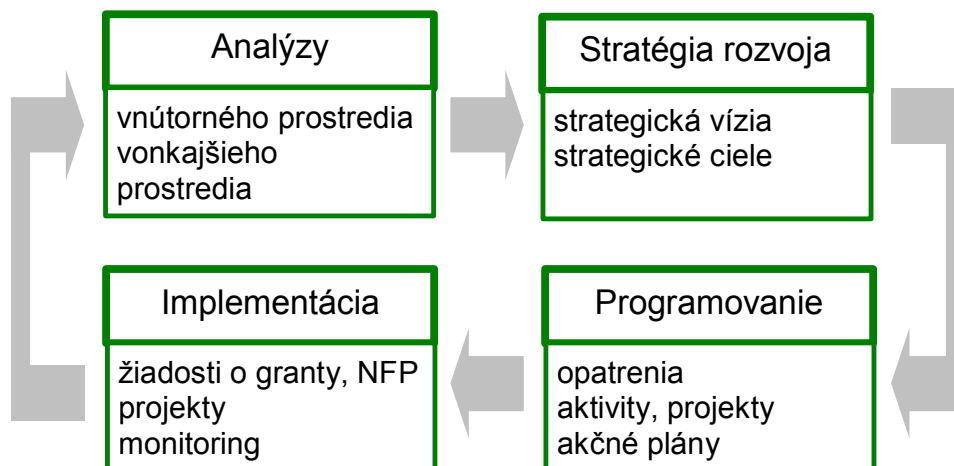
Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

Vo fáze operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

Harmonogram spracovania PHSR

Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

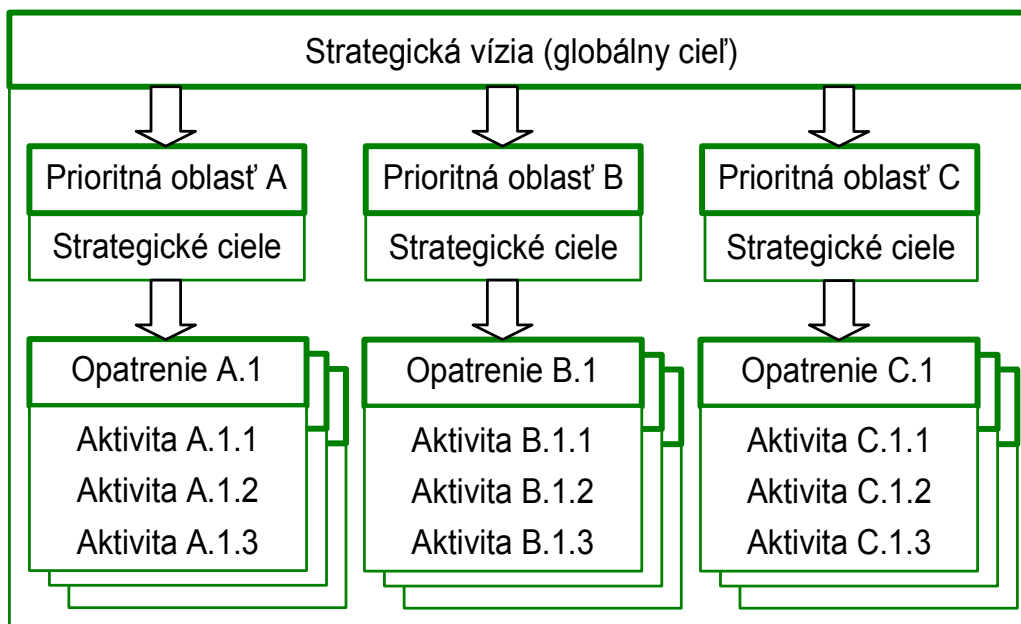
Postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobjšie ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov

Práce na doterajšom programe rozvoja sa začali v roku 2008 a dokument bol schválený v obecnom zastupiteľstve 15. 12. 2008.

Z hodnotenia plnenia doterajšieho PHSR obce vyplynulo, že rozvojová stratégia obce je v zásade naďalej aktuálna a nevyžaduje podstatnejšie úpravy. V uplynulom období boli čiastočne alebo úplne realizované viaceré projekty / aktivity, navrhované v doterajšom PHSR.

Ex-post hodnotenie doterajšieho PHSR – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Č.	Názov aktivity / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ (%splnenia)	Náklady v EUR	Zdroje
A.1.1	Dobudovanie vodovodu		2009	100%		
A.2.3	Doriešenie dopravného značenia		2015	80%		obec
B.5.2	Iniciovanie spracovania Registra obnovenej evidencie pozemkov a pozemkových úprav		2012	100%		
B.2.1	Zriadenie internetovej stránky obce			100%		obec

Do nového programu rozvoja bolo z predchádzajúceho dokumentu prevzatých niekoľko navrhovaných aktivít a projektov, pričom boli modifikované podľa aktuálnej situácie. Doplnená bola aj analytická časť. Výsledný dokument bol z obsahového a procesného hľadiska obstarania prispôsobený záväzným požiadavkám novej metodiky.

2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy bola vypracovaná celková sumarizácia – zhodnotenie súčasného stavu územia.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.2 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR	www.enviroportal.sk

2.1 Analýza vnútorného prostredia

2.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Bellova Ves leží v severnej časti Žitného ostrova, na rozhraní agradačného valu a močaristej zníženiny. Územie je úplne odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané. Na základe počtu obyvateľov sa obec Bellova Ves zaraďuje medzi malé obce (192 obyvateľov).

Zastavaným územím obce prechádza cesta III. triedy č. III/50729 Lehnice – Bellova Ves – Blahová, ktorá sa pripája na štátnu cestu II. triedy č. II/ 572 Bratislava – Dunajská Streda. Najbližšími mestami sú Šamorín (21 km) a Dunajská Streda (21 km).

Obec Bellova Ves svojimi katastrálnymi hranicami susedí s obcami Blahová, Lehnice (k.ú. Lehnice, k.ú. Masníkovo, Horná Potôň, Nový Život (k.ú. Eliášovce, k.ú. Vojtechovce). Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Dunajská Streda a Trnavského kraja. Katastrálne územie obce má rozlohu 692,9 ha. Leží v nadmorskej výške 118–120 m.n.m.; stred obce je vo výške 120 m n.m.

2.1.2 História obce

Kolónia pod názvom Bellova Ves vznikla na území dvora Vitény až v 20. storočí (v roku 1923) v rámci I. pozemkovej reformy. Ako prvé kolónie boli na Žitnom Ostrove zriadené v roku 1921 kolónie Hviezdoslavov a Miloslavov. V roku 1925 sa jej súčasťou stala aj pôda z iných katastrálnych území – Rónyaipuszta a Csörgepuszta. Prídelenie pôdy kolonistom bol z veľkostatkov Šamorín vlastníka Vojtecha Pálffyho. Kolónia zasahovala do katastrálnych území Tonkovce, Vojtechovce, Maslovce, Čenkovce, Horná Potôň, Veľký Lég. V roku 1929 mala osada 310 obyvateľov. K 1. 10. 1936 bolo v kolónii usadených 61 rodín, ktoré boli vlastníkami roľníckych nedeielov od troch do dvadsiatich hektárov, v celkovej výmere 746,0948 hektárov.

Od roku 1938 už bola Bellova Ves samostatnou správnou jednotkou, kde žilo 26 rodín Moravanov, 25 rodín Slovákov, 9 rodín Maďarov a 1 rodina Čechov. V obci bola otvorená aj jednotriedna slovenská škola. V obci bol založený Hasičský spolok a Potravné družstvo. Obec mala vlastnú knižnicu s 207 zväzkami kníh. V roku 1938 pripadla Maďarsku. Po roku 1945 sa stala súčasťou obce Tonkovce, z ktorej sa v roku 1955 osamostatnila. V rokoch 1976 – 1990 bola súčasťou obce Blahová. Od roku 1991 je opäť samostatnou obcou.

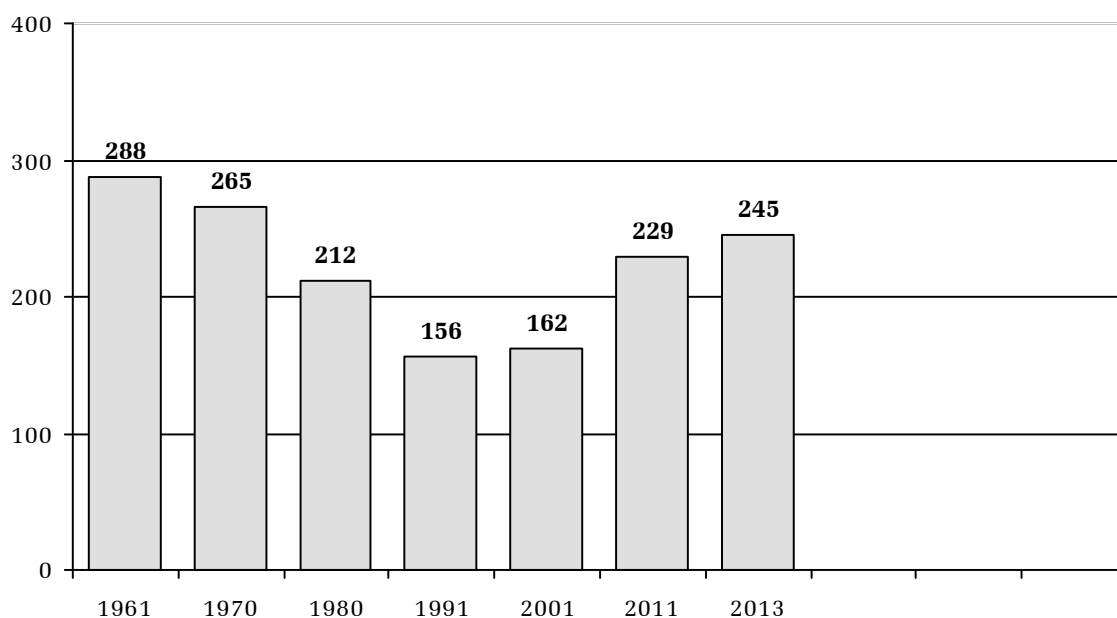
V obci nie sú evidované žiadne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR. Vzhľadom ku krátkej histórii osídlenia obce sa tu nezachovali špecifické tradície.

2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od čias vzniku kolónie počet obyvateľov klesal. Najvyšší evidovaný počet obyvateľov mala obec v roku 1961. V ďalších rokoch dochádza k dlhodobému poklesu. Úbytok sa zrýchľuje v 70. rokoch, keď bola zavedená koncepcia strediskových obcí, ktorá spôsobila odlev obyvateľov do miest a strediskových obcí. Do roku 1991 poklesol počet obyvateľov na 156. V 90. rokoch sa počet obyvateľov stabilizoval a v posledných 10 rokoch opäť dochádza k rastu počtu obyvateľov, najmä v dôsledku pozitívnej migračnej bilancie. K 31. 12. 2015 mala obec už 272 obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľstva

Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia	počet obyv.
2003	3	3	0	5	-5	
2004	1	1	1	2	-1	
2005	0	2	1	1	-2	
2006	1	1	1	3	-2	
2007	0	2	4	1	+1	
2008	0	3	18	9	+6	
2009	2	0	10	6	+6	199
2010	0	1	23	1	+21	222
2011	4	1	18	6	+15	241
2012	2	2	7	7	0	241
2013	2	1	9	6	+4	245
2014	7	2	7	2	+10	255
2015	4	0	9	26	+21	272

Oproti minulosti sa znížil podiel obyvateľov v predproduktívnom veku. Nárast sa presunul do kategórie obyvateľov v produktívnom a v menšej miere aj v poproduktívnom veku. Práve podiel obyvateľov v produktívnom veku je vysoký – v roku 2011 predstavuje až 74,2%. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol a neskôr bude treba počítať s jeho poklesom. V súčasnosti teda nie sú potrebné veľké verejné výdavky pre výchovu mladej generácie, ani pre starostlivosť o ľudí v dôchodkovom veku, naopak finančný kapitál generácie v produktívnom veku je hlavným zdrojom očakávaných investícií do individuálnej výstavby.

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2011 dosahuje za celú obec hodnotu 90, pričom oproti údajom z roku 2001 sa nezmenil. Treba však poznamenať, že súčasne sa v tomto období zvýšil vek odchodu do dôchodku.

Na základe ukazovateľa indexu vitality, ako aj pri porovnaní údajov o vekovej štruktúre obyvateľstva z predchádzajúcich období, možno vysloviť prognózu, že dynamika prirodzeného prírastku obyvateľstva bude aj v nasledujúcich rokoch stagnovať, resp. zotrvať v mierne negatívnej bilancii.

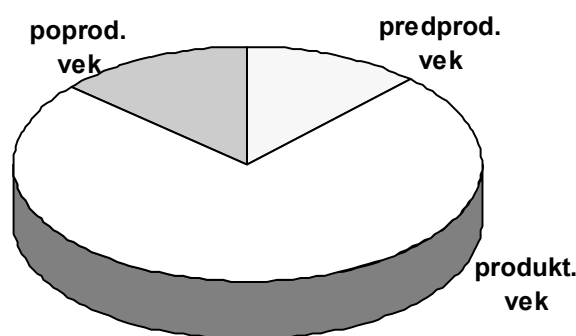
V budúcnosti možno počítať s nárastom počtu obyvateľov – tento rast však bude pochádzať výlučne z migrácie do obce. Následne možno predpokladať aj zvýšenie natality – vďaka prisťahovaniu mladších vekových skupín obyvateľov vo fertílno-m veku. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou však bude závisieť od rozvojovej

politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce v celom regióne, ponuky služieb v obci.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	229
z toho muži	123
z toho ženy	106
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	28
Počet obyvateľov v produktívnom veku	170
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	31

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Skladba obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	slovenská	maďarská	iná	nezistená
	130	76	4	19

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby heterogénne, pričom prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti. Oproti roku 2001 sa znížil podiel obyvateľov maďarskej národnosti.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	Evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	131	10	3	43	42

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Väčšina obyvateľstva sa v súčasnosti hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Za posledné dve desaťročia vrástol podiel obyvateľov deklarujúcich rímskokatolícke vyznanie na úkor ostatných cirkví (prevažne evanjelického vyznania). V sčítaní z roku 2011 je mimoriadne vysoký podiel obyvateľov bez vyznania a s nezisteným vyznaním.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiahnuté vzdelanie	
Základné	42
Učňovské (bez maturity)	30
Stredné odborné (bez maturity)	23
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	3
Úplné stredné odborné (s maturitou)	41
Úplné stredné všeobecné	22
Vyššie odborné	3
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	6
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	22
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	1
Bez vzdelania	31
Nezistené	5

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je priemerná, za uplynulých 10 rokov však zaznamenala podstatné zvýšenie.

2.1.4 Trh práce a sociálna situácia

Hospodárske aktivity na území obce poskytujú pracovné miesta len pre minimálny počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce Bellova Ves. Po roku 1990 sa výrazne zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré v uplynulých 10-15 rokoch výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu.

Obec 4 zamestnancov, ostatné pracovné miesta sú v súkromnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 90 obyvateľov, v sekundárnom sektore (priemysel) pracovalo 65 obyvateľov a 22 v primárnom sektore (poľnohospodárstvo).

Za ekonomickými aktivitami mimo obec odchádzalo 94 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo až 87%. Cieľovými miestami odchádzky za prácou je najmä Bratislava, v menšej miere aj Dunajská Streda, Šamorín a susedné obce Blahová a Lehnice.

Okres Dunajská Streda začiatkom 90. rokov patril medzi regióny Slovenska s najvyššou úrovňou nezamestnanosti. V posledných rokoch však došlo k miernemu oživeniu hospodárstva v regióne a od roku 2003 má miera nezamestnanosti klesajúcu tendenciu. Tento pokles nastal najmä vďaka zvýšenej ponuke na trhu práce v Bratislave, ale aj regióne Dunajskej Stredy.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	108
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	47,1
- pracujúci (okrem dôchodcov)	91
- pracujúci dôchodcovia	3
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	7
- nezamestnaní	13
- študenti	18
- dôchodcovia	51

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.5 Hospodárska základňa

V rámci produkčných aktivít v riešenom území prevláda poľnohospodárska výroba, predovšetkým rastlinná výroba. V minulosti komplexnú poľnohospodársku výrobu v katastrálnych územiach obcí Blahová, Bellova Ves a Potônske Lúky realizovalo JRD Budúcnosť so sídlom v Blahovej. V súčasnosti poľnohospodársku pôdu obhospodaruje DAN-FARM, s.r.o. a samostatne hospodáriaci roľníci (SHR). Na južnom okraji obce je hospodársky dvor,. V minulosti tu bol okrem ošípaných aj chov hydiny a moriek.

Podniky priemyselnej výroby v obci nie sú. Výrobné-remeselné aktivity v malom rozsahu prevádzkujú aj živnostníci, ktorí sa orientujú zväčša na stavebné profesie.

2.1.6 Občianska vybavenosť

Nekomerčnú občiansku vybavenosť v obci reprezentuje len obecný úrad, kultúrny dom, a detské ihrisko. V rámci budovy požiarnej zbrojnice je situovaná obecná knižnica. Spomínané zariadenia kapacitne vyhovujú svojmu účelu, je však potrebná ich modernizácia.

Najbližšie vzdelávacie zariadenia sú v neďalekej obci Blahová (materská škola) a Lehnice (ZŠ). Druhý stupeň žiaci navštevujú v Lehnicach. Stredoškolské vzdelanie poskytujú viaceré všeobecnovzdelávacie i špecializované stredné a učňovské školy v Dunajskej Strede a Šamoríne.

V obci je cintorín a zvonica; najbližší kostol je v Blahovej (rímskokatolícky). Pre každodenné odpočinkové aktivity obyvateľov sa využívajú verejné parkové priestory s detským ihriskom v centre obce. Športový areál ani futbalové ihrisko v obci nie je.

Komerčnú vybavenosť reprezentuje 1 predajňa potravín a zmiešaného tovaru a pohostinské zariadenie.

2.1.7 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Obec v spolupráci s komisiou kultúry a športu organizačne zabezpečuje viaceré kultúrno-spoločenské akcie. V roku 2015 boli organizované akcie: MDŽ, tvorivé dielne + veľkonočná zábava, stavenie Mája, Deň matiek, Medzinárodný deň detí, jarné upratovanie – obecná brigáda, Deň obce, Belovský blšák, tvorivé dielne, hodová zábava, adventná výzdoba, vianočné posedenie pre dôchodcov, privítanie Mikuláša, Štefanská zábava, Silvestrovský polnočný prípitok.

V oblasti spoločenského života vyvíjajú aktivity spoločenské organizácie, pôsobiace spoločne v obciach Blahová a Bellova Ves – napr. združenie vlastníkov poľných pozemkov. V minulosti boli v obci aktívne aj ďalšie spolky – dobrovoľný hasičský zbor, Červený kríž, Zväz žien.

Evidencia mimovládnych organizácií obce

Názov subjektu / sídlo / predmet činnosti	Právna forma	IČO	Cieľová skupina	Počet členov	Kontakt
OZ Bellováci	OZ	–	kultúra		–
Združenie vlastníkov poľných pozemkov katastrálne územie Blahová a Bellová Ves	OZ	–	šport		–

2.1.8 Bývanie a bytový fond

Obec Bellova Ves v štruktúre osídlenia plní primárne obytnú funkciu. Obytné budovy tvoria väčšinu stavebného fondu. Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch. Vývoj počtu bytov zaznamenal od roku 1991 nárast, hlavne v posledných 10 rokoch.

V porovnaní s okresným priemerom je nižší štandard bytového fondu – podpriemerný je podiel bytov vybavených kúpeľnou alebo sprchovým kútom (87,3 : 94,6 %) a ústredným kúrením (43,6 : 78,2 %). Vzhľadom k rýchlemu postupu modernizácie bytového fondu v posledných rokoch a predpokladu výstavby väčšieho počtu nových rodinných domov možno počítať, že uvedené ukazovatele v budúcnosti dosiahnu ešte priaznivejšie hodnoty.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 2,76, čo je mierne pod priemerom SR aj okresu Dunajská Streda.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 20,9% z celkového počtu bytov, ale za posledných 10 rokov sa podstatne znížil z úrovne 30,4%. Väčšina neobývaných bytov je nespôsobilých na bývanie z dôvodu nevyhovujúceho stavebno-technického stavu.

Počet domov a bytov

domy spolu	102
trvale obývané domy	80
z toho rodinné domy	77
z toho bytové domy	1
neobývané domy	22
byty spolu	105
trvale obývané byty spolu	83
z toho v rodinných domoch	72
z toho v bytových domoch	6
neobývané byty spolu	22

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.9 Dopravná a technická infraštruktúra

Doprava

Zastavaným územím obce Bellova Ves prechádza cesta III. triedy Lehnice – Bellova Ves – Blahová. Na nadradený systém dopravy – cestu II. triedy č. II/ 572 Bratislava – Dunajská Streda sa pripája v obci Lehnice. Cesta predstavuje sekundárnu dopravnú os Žitného ostrova, paralelnú s hlavnou dopravnou osou – cestou I. triedy č. I/63.

Miestne komunikácie vytvárajú vejárovitú sieť, koncentricky sa rozvetvujúcu v centre obce. Sprístupňujú všetky časti zástavby. Základným nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré však majú nevyhovujúci povrchový kryt.

Verejnú dopravu zabezpečujú prímestské autobusové linky SAD Dunajská Streda na trasách:

- Dunajská Streda – Lehnice – Potônske Lúky
- Šamorín – Lehnice – Potônske lúky

Priame spojenie je s mestami Šamorín a Dunajská Streda, ako aj okolitými obcami (Lehnice). V pracovných dňoch priame spojenie so Šamorínom zabezpečuje 6 spojov, s Dunajskou Stredou 1 spoj. V dňoch pracovného pokoja nepremávajú žiadne spoje. Priame spojenie s Bratislavou v súčasnosti neexistuje; nutný je prestup v Lehniciach. Možno konštatovať, že kvôli koncovej polohe obce je obsluha verejnou dopravou nevyhovujúca.

Železnica územím neprechádza, najbližšia železničná stanica je vo v obci Lehnice, časť kolónia (8 km), na trati č. 131 Bratislava – Komárno.

Pešie ani cyklistické chodníky v obci nie sú vybudované. Vzhľadom k nízkej intenzite dopravy nie je segregácia jednotlivých druhov dopravy nevyhnutná.

Technická infraštruktúra

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako priemernú. Z hľadiska kvality bývania a podmienok pre podnikanie je značným limitom rozvoja chýbajúca kanalizácia.

Verejný vodovod, z ktorého je obec zásobovaná pitnou vodou, bol kolaudovaný v roku 2009.

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. V súčasnosti sú splaškové vody akumulované v izolovaných žumpách a likvidované vlastníkami jednotlivých nehnuteľností.

Zásobovanie elektrickou energiou je riešené vzdušnými vedeniami vysokého napätia 22 kV, odbočujúcimi z kmeňového vedenia a ukončenými transformačnými stanicami. Súčasné potreby zásobovania sú dostatočne pokryté.

Obec nie je plynofikovaná. Vzhľadom k značnému nárastu cien plynu v poslednom období nie je v súčasnosti efektívne riešiť vykurovanie domácností spaľovaním zemného plynu.

Obec je pokrytá základnou telekomunikačnou sieťou. Pokrytie mobilným signálom je dostatočné prostredníctvom vysielateľov mobilných operátorov. Internetové pripojenie poskytujú viacerí poskytovatelia prostredníctvom pevnej telefónnej siete. V nevyhovujúcom stave sú systémy obecného rozhlasu a verejného osvetlenia, ktorý sa vyznačuje vysokou energetickou náročnosťou.

2.1.10 Prírodné podmienky a životné prostredie

Prírodné podmienky

Podľa geomorfologického členenia patrí riešené územie do Podunajskej nížiny, celku Podunajská rovina. Členitosť reliéfu je minimálna – reliéf je rovinný, s minimálnym kolísaním nadmorskej výšky od 118 do 120 m.n.m. Chotár tvoria mladšie treťohorné piesky a štrky, na ktorých sú štvrtohorné riečne uloženiny. Pôdny kryt tvoria prevažne černozeme a lužné pôdy, ktoré sú mimoriadne úrodné.

Riešené územie patrí do teplej klimatickej oblasti, okrsok teplý, veľmi suchý s miernou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 10° C. Priemerný počet letných dní (maximum nad 25° C) je 69, zimných dní (minimum pod 0° C) je 100.

Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú od 500 do 550 mm, najvyššie denné úhrny sú 60-75 mm. V dlhodobom priemere sa atmosférické zrážky vyskytujú 130 dní v roku. Snehové zrážky sú veľmi premenlivé a málo stabilné. Dĺžka trvania snehovej pokrývky je asi 40 dní, maximálna výška snehovej pokrývky dosahuje 50-60, v priemere je však iba 9 cm.

Veterné pomery súvisia s orografickými podmienkami, ktoré sú príčinou pomerne veľkej veternosti. Prevládajúci smer vetra je zo severozápadu a západu.

Riešené územie hydrologicky náleží do povodia Dunaja. Dunaj je od obce vzdialený 15 km južným smerom, Malý Dunaj 1 km severným smerom – jeho tok do katastrálneho územia obce nezasahuje.

Žitný ostrov je charakterizovaný bohatstvom kvalitných podzemných vôd, ktoré sa v dunajských usadeninách neustále obnovujú, ich objem sa odhaduje až na 10 miliárd m³. Vody Žitného ostrova slúžia na zásobovanie obyvateľstva celého západného Slovenska pitnou vodou. Z tohto dôvodu bolo územie Žitného ostrova v roku 1978 vyhlásené za Chránenú vodohospodársku oblasť (ďalej len CHVO). Východnú hranicu CHVO tvorí Chotárny kanál.

V dôsledku silného antropického tlaku sa na väčšine územia obce nezachovali pôvodné biotopy. Prevažujú človekom silne pozmenené a činnosťou človeka podmienené rastlinné spoločenstvá – hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr.

Katastrálne územie obce nezasahuje do súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. V blízkosti sa nachádzajú chránené vtáčie územie a územie európskeho významu Dunajské luhy.

Ekosystémy dunajských lužných lesov sú od roku 1998 predmetom ochrany v rámci Chránenej krajinej oblasti (ďalej len CHKO) Dunajské luhy s výmerou 12 284 ha. Do dotknutého územia nezasahuje. Systém agradačných valov a akumuláčnych depresií s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie, vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja.

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Riešené územie nepatrí medzi oblasti, ktoré by boli hľadiska čistoty ovzdušia nadmerne zaťažené znečistením. Územie je dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu znečisťujúcich látok.

Súčasný stav znečistenia ovzdušia v katastrálnom území obce je podmienený diaľkovým prenosom plyných exhalátov a prachových častí zo zdrojov mimo katastrálneho územia obce, najmä priemyselných podnikov Bratislavy (Slovnaft). Znečistenie ďalej spôsobujú exhaláty z vykurovania domov najmä v zimnom období.

Miestne zdroje znečisťovania nie sú veľké, ale kumuláciou emisií vytvárajú predpoklad znečisťovania ovzdušia najmä v zimnom období. Hodnoty znečisťovania ovzdušia z lokálnych kúrenísk neprekračujú normy prípustných koncentrácií plyných alebo pevných exhalátov v ovzduší.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd nebolo zisťované. V riešenom území nie sú do povrchových vôd vypúšťané žiadne odpadové vody. Dlhodobým plošným znečisťovateľom podzemnej vody v riešenom území je poľnohospodárstvo. Faktorom podporujúcim vznik znečistenia je vysoká priepustnosť pôd a štrko-piesčitého substrátu. Aj po znížení objemov aplikovaných hnojív, ochranných a iných látok v poľnohospodárstve naďalej pretrváva veľkoplošné znečistenie, ktoré sa prejavuje lokálne nadlimitným obsahom niektorých ukazovateľov alebo celoplošne trvalo zvýšenými hodnotami koncentrácií chemických prvkov (dusičnany, dusitany).

Kvalitu života v obci však výrazne znižuje problém nevybudovanej infraštruktúry pre a odvod splaškovej vody. Tento stav predstavuje aj značné riziká znečistenia životného prostredia, najmä vody a pôdy.

Vyprodukované odpady z obce sa zneškodňujú odvozom na riadenú regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený separovaný zber druhotných surovín a ich dočasné úložisko.

Ekologická stabilita územia je nízka vzhľadom k vysokému podielu ornej pôdy, ktorý predstavuje viac ako 9% výmery katastrálneho územia a intenzívnemu poľnohospodárstvu. Územie je charakteristické deficitom zelene, ktorá je v území prítomná len v podobe remízok, stromoradií a lesných pásov. Negatívnym dôsledkom odlesnenia je aj zvýšenie rýchlosti vzdušných prúdov a tým aj zvýšenie veternej erózie pôdy.

Absenciu zelene v chotári aspoň čiastočne kompenzuje prítomnosť udržiavanej vzrastlej verejnej zelene v zastavanom území. Okrem ekologických a psychohygienických funkcií má veľký význam aj pre obraz a imidž obce.

2.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec v roku 2015 hospodárila s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Väčšina výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energiu.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje len malý priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Štruktúra a činnosť obecnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 5 členov. Schôdze sa konajú pravidelne 1x mesačne. Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu plnia poradnú funkciu 4 odborné komisie – stavebná, finančná komisia, komisia pre kultúrne a športové podujatia, komisia pre životné prostredie.

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Má zriadenú internetovú stránku www.bellovaves.sk, kde sú zverejnené základné informácie o obci.

2.1.12 Analýza pripravovaných projektov

V súčasnosti je projektovo a technicky pripravený investičný projekt, uvedený v nasledujúcom tabuľkovom prehľade.

Analýza stavu projektovej pripravenosti investícií

Názov investície	Oblasť	Rok začatia	Tech. priprav.	Rok ukonč.	Náklady v EUR	Zdroje financ.
Obnova objektu obecného úradu	A		PD	2016		obec, fondy EÚ

2.1.13 Analýza silných stránok a slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- zachovaný vidiecky charakter obce
- plochy verejnej parkovej zelene v centre obce
- atraktívne prostredie v blízkosti Malého Dunaja
- nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia
- priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť
- prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo
- minimálny výskyt sociálno-patologických javov
- bezproblémové spolunažívanie obyvateľov slovenskej a maďarskej národnosti

Slabé stránky

- chýbajúca kanalizácia
- minimálny počet pracovných príležitostí v obci
- zlý stav miestnych komunikácií
- chýbajú zariadenia a služby vybavenosti
- nevyhovujúci stav budov vo vlastníctve obce
- chýbajú niektoré zariadenia a služby nekomerčnej vybavenosti
- nízka ekologická stabilita územia
- nepriaznivá demografická situácia a nízka reprodukčná vitalita miestnej populácie
- nezachovali sa tradície, folklór ani umelecké remeslá

2.2 Analýza vonkajšieho prostredia

2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Obec Bellova Ves leží v oblasti s dominantnou pôsobnosťou metropolitného ťažiska osídlenia – hl. mesta Bratislava. Obec je súčasťou ťažiskového priestoru osídlenia, tzv. Bratislavsko-Trnavskej aglomerácie. Osídlenie tohto priestoru sa vyznačuje vysokou hustotou sídelnej siete a v rámci územia SR dosahuje aj pomerne vysokú hustotu osídlenia (až 147 obyv. na km²). V súčasnosti sa hustota osídlenia tohto územia ďalej zvyšuje vplyvom suburbanizačných tendencií.

Žitný ostrov je typickou poľnohospodárskou oblasťou s vynikajúcimi pôdno-klimatickými podmienkami pre poľnohospodársku výrobu. V štruktúre hospodárstva okresu si poľnohospodárska výroba zachovala dominanciu aj v 2. pol. 20. storočia, v období socialistickej industrializácie. V tomto čase v okrese vznikli len menšie podniky zamerané prevažne na spracovanie poľnohospodárskej produkcie (konzerváreň a cukrovar v Dunajskej Strede, mliekareň vo Veľkom Mederi).

Obdobie ekonomickej transformácie uplynulých 25 rokov prinieslo hospodárstvu okresu štrukturálne zmeny. Úpadok postihol najmä poľnohospodársku výrobu, pričom výpadok v zamestnanosti a na tvorbe HDP nevykompenzoval ani rast ostatných sektorov. Transformácia mala dopad aj na redukciu priemyselnej výroby v regióne, niektoré podniky zanikli, iné síce po privatizácii boli revitalizované, ale neskôr výrobu ukončili (cukrovar D. Streda). Významnejšie zahraničné investície, ktoré by vytvorili stabilný pilier hospodárstva okresu a väčší počet nových pracovných miest, však nevznikli. Rozvoj zaznamenali len malé podniky a sféra drobného podnikania. Donedávna väčšinu investícií a ekonomických aktivít prichádzajúcich do SR z okolitého regiónu odfiltrovalo hlavné mesto, v poslednom období sa v dôsledku pokračujúceho dynamického hospodárskeho rozvoja a ekonomickej saturácie územia hlavného mesta, začínajú niektoré nové podniky vysúvať mimo samotného mesta – zväčša ide o prevádzky náročné na spotrebu plôch alebo na dopravnú obsluhu.

Špecifický vývoj nastal v sektore poľnohospodárstva. Na začiatku 90. rokov nastal výrazný prepád poľnohospodárskej výroby, pričom mnohé poľnohospodárske družstvá zanikli alebo sa transformovali na podnikateľské subjekty – akciové spoločnosti. Koncom 90. rokov sa situácia v poľnohospodárstve stabilizovala a na trhu ostali len konkurencieschopné podniky. V posledných rokoch má záujem o investície do poľnohospodárskych podnikov aj zahraničný kapitál – najmä v okrese Dunajská Streda expandujú dánski podnikatelia.

Nezamestnanosť v okrese Dunajská Streda dosahuje v súčasnosti relatívne nízku úroveň v porovnaní s priemerom SR, čo je výrazné zlepšenie v porovnaní so stavom zo začiatku 90. rokov, keď tu miera nezamestnanosti presahovala 25% a v okrese bola evidovaná 2. najvyššia miera nezamestnanosti v SR. Zníženie nezamestnanosti v regióne však je len z menšej časti spôsobené rastom počtu pracovných príležitostí a je predovšetkým dôsledkom rastu dennej odchádzky za prácou, najmä do Bratislavy, v južnej a východnej časti okresu obyvatelia dochádzajú za prácou aj do Maďarska, najmä do Győru.

K 31.12.2014 bola miera nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda 10,34%, čo je viac ako krajský priemer 8,03%. Pri porovnaní s údajmi z konca roku 2005 sa miera nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda zvýšila (z úrovne 9,2%) a v Trnavskom kraji znížila (z úrovne 8,4%). To možno pripísať vývoju za posledných 10 rokov, keď došlo k lokalizácii veľkých zahraničných investícií do priemyselnej výroby v okresoch Trnava, Hlohovec a Galanta, no okresu Dunajská Streda sa väčšie investície vyhli.

Dôležitým ukazovateľom ekonomickej vyspelosti regiónu je cena práce, ktorá je súčasne významným faktorom životnej úrovne. V okrese Dunajská Streda výška priemernej mzdy zaostáva za krajským a celoslovenským priemerom. Za rok 2013 bola priemerná mzda v Trnavskom kraji 842 Eur a priemerná mzda v okrese Dunajská Streda bola na úrovni 690 Eur.

Ide o dôsledok pretrvávajúcej orientácie ekonomiky na odvetvia s nízkou pridanou hodnotou a vysokým podielom manuálnej práce (poľnohospodárstvo), a s tým súvisiacej nízkej kvalifikačnej štruktúry obyvateľov regiónu. Dôsledkom vysokej nezamestnanosti v minulom období sa neprejavoval nedostatok pracovných síl a preto zamestnávateľia neboli nútení zvyšovať nominálne mzdy. Vzhľadom k výraznému poklesu nezamestnanosti v posledných rokoch a ukončení transformácie poľnohospodárstva možno predpokladať nárast priemernej mzdy v regióne.

V rámci okresu Dunajská Streda sa vyprofilovali 3 významnejšie centrá – sídla mestského charakteru, ktoré v rámci strediskovej sústavy osídlenia plnili funkciu stredísk obvodného významu – Šamorín, Dunajská Streda a Veľký Meder. Z hľadiska priestorového rozloženia v rámci okresu majú výhodnú vzájomnú polohu – v centrálnej časti okresu sa nachádza sídlo okresu, ktorého funkcie na východnom, resp. západnom okraji okresu dopĺňajú pôvodné sídla obvodov.

V týchto sídlach je sústredená občianska vybavenosť vyššieho významu – stredné školy, zdravotnícke zariadenia s komplexnejšími službami (polikliniky, nemocnica – v Dunajskej strede) sídla štátnych úradov a ich pobočiek, ako aj širšie spektrum prevádzok služieb a obchodu.

Lokálne vzťahy a väzby

Lokálne vzťahy určujú väzby so susednými obcami. Tieto vzťahy sú v danom území veľmi intenzívne a prejavujú sa vo všetkých oblastiach hospodárskeho a kultúrno-spoločenského života.

Z hľadiska vzťahov na nadradený systém osídlenia majú najvýznamnejšie postavenie mestá Šamorín, Dunajská Streda a Bratislava. Väzby na Bratislavu sú pritom omnoho výraznejšie než na novozriadené sídlo kraja – mesto Trnava. Dôvodom je podstatne nižšia vzdialenosť (31 km) a väčší akčný rádius hlavného mesta.

Z hľadiska lokálnych medzisídelných vzťahov sú dôležité väzby najmä na obec Blahová (2 km, 356 obyv. podľa SODB 2011), ku ktorej bola obec Bellova Ves v minulosti administratívne pričlenená a obec Lehnice (5 km, 2527 obyv.), ktorá vzhľadom na svoje

postavenie v strediskovom systéme osídlenia centralizovala mnohé služby občianskej vybavenosti.

Obec Bellova Ves nemá vyprofilované vlastné záujmové územie, naopak, prelínajú sa tu záujmové územia niekoľkých sídiel rôznej hierarchie – Blahová a Lehnice. Obce v rámci záujmových území strediskových obcí zápasili s veľkým odlevom obyvateľstva do miest a strediskových obcí.

Obec Bellova Ves je členom Združenia obcí Horného Žitného ostrova v odpadovom hospodárstve so sídlom v Šamoríne a Združenia miest a obcí Žitného ostrova (ZMOŽO).

Pre formovanie socio-ekonomických väzieb je určujúce smerovanie dochádzky obyvateľov za prácou a službami, ako aj stabilné migračné prúdy. Ponuka pracovných príležitostí v Šamoríne a Dunajskej Strede stagnovala. Naopak, ponuka sa zvyšuje v Bratislave a je aj omnoho diverzifikovanejšia, pri vyššej úrovni priemerných miezd. Z uvedených dôvodov v poslednom období rastie orientácia ekonomických väzieb na Bratislavu.

V posledných rokoch obce v blízkosti väčších miest, najmä v okruhu do 40 km od Bratislavy zaznamenávajú migračné prírastky. Tento proces súvisí s aktuálnym trendom suburbanizácie, ktorý sa prejavuje zvýšeným záujmom obyvateľov o bývanie na vidieku v bezprostrednej blízkosti veľkých miest, s pokojnejším prostredím pre rodinný život než vo veľkomeste. Oproti okolitým obciam suburbanizačného pásma Bratislavy sa však prírastok obyvateľov v obci Bellova Ves doposiaľ obmedzoval na tých, ktorí sa v minulom období z obce odsťahovali do okolitých miest, najmä do Šamorína, Dunajskej Stredy a Bratislavy, t.j. ide o tzv. spätnú migráciu.

2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Príležitosti

- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým hospodárskym rozvojom
- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce – v dôsledku posilňovania trendu suburbanizácie
- činnosť štruktúr medziobecnej spolupráce vo forme združení obcí
- dostupnosť širokého spektra vyššej vybavenosti v okolitých mestách
- relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty

- možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období

Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- zhoršenie dostupnosti obce v dôsledku preťaženia komunikácií
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života
- starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- rast cien pozemkov, nehnuteľností a riziko pozemkových špekulácií
- hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí
- okrajová poloha v rámci okresu
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

V tejto podkapitole sú obsiahnuté z predchádzajúcich analýz vyplývajúce závery v podobe syntéz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- STEEP analýza
- analýza problémov a možných rizík

2.3.1 SWOT analýza

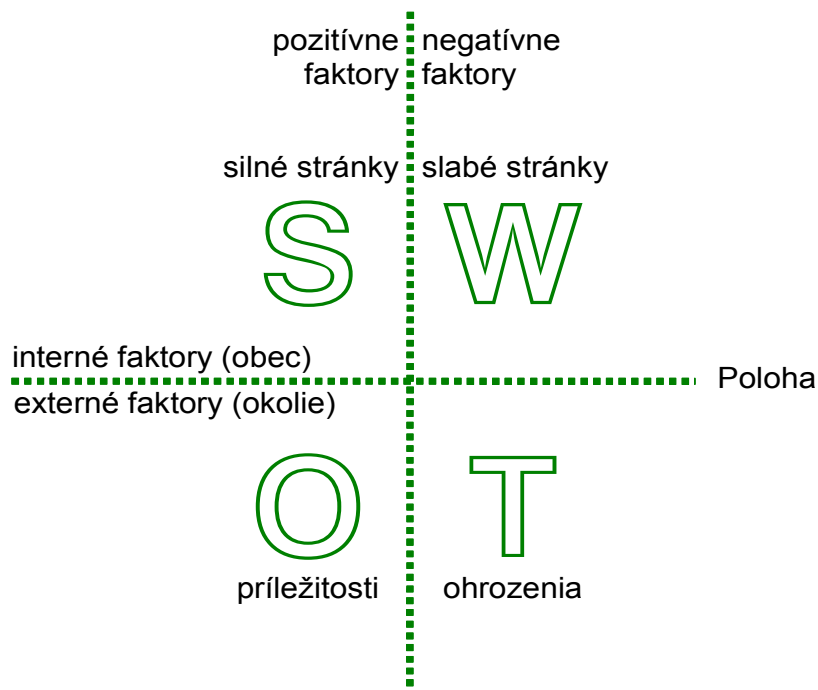
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky (S)

S1 zachovaný vidiecky charakter obce	5
S2 plochy verejnej parkovej zelene v centre obce	4
S3 atraktívne prostredie v blízkosti Malého Dunaja	3
S4 nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia	3
S5 priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť	3
S6 prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo	3
S7 minimálny výskyt sociálno-patologických javov	2
S8 bezproblémové spolunažívanie obyvateľov slovenskej a maďarskej národnosti	1

Slabé stránky (W)

W1 chýbajúca kanalizácia	5
W2 minimálny počet pracovných príležitostí v obci	5
W3 zlý stav miestnych komunikácií	5
W4 chýbajú zariadenia a služby vybavenosti	4
W5 nevyhovujúci stav budov vo vlastníctve obce	4
W6 chýbajú niektoré zariadenia a služby nekomerčnej vybavenosti	3

W7 nízka ekologická stabilita územia	3
W8 nepriaznivá demografická situácia a nízka reprodukčná vitalita miestnej populácie	3
W9 nezachovali sa tradície, folklór ani umelecké remeslá	1

Príležitosti (O)

O1 výhodná poloha obce v regióne s dynamickým hospodárskym rozvojom	5
O2 predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce – v dôsledku posilňovania trendu suburbanizácie	5
O3 činnosť štruktúr medziobecnej spolupráce vo forme združení obcí	4
O4 dostupnosť širokého spektra vyššej vybavenosti v okolitých mestách	3
O5 relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci	3
O6 možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty	3
O7 možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období	1

Ohrozenia (T)

T1 nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov	5
T2 odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce	5
T3 konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy	4
T4 zhoršenie dostupnosti obce v dôsledku preťaženia komunikácií	3
T5 opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života	3
T6 starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku	3
T7 rast cien pozemkov, nehnuteľností a riziko pozemkových špekulácií	2
T8 hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí	2
T9 okrajová poloha v rámci okresu	2
T10 časté a neprehľadné zmeny legislatívy	1

2.3.2 STEEP analýza

STEER analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt, t.j. na obec. Analyzované sú faktory spoločenské – sociálne, demografické, hodnotové (S), technologické (T), ekonomické (E), ekologické (E), politické (P). Podstatou je ujasniť si, ktoré vonkajšie faktory, ktoré obec väčšinou vôbec nemôže ovplyvniť, majú na ňu významný vplyv.

STEER analýza obce

Faktory	
Spoločenské	<ul style="list-style-type: none">▪ demografické zmeny▪ zmeny postojov a správania populácie▪ zmeny preferencií zákazníkov
Technologické	<ul style="list-style-type: none">▪ úroveň technológie poskytovateľa▪ dostupná / využívaná technológia▪ technológie pre kontakt s verejnosťou
Ekonomické	<ul style="list-style-type: none">▪ nové príležitosti a investori▪ dodatočné finančné zdroje▪ vplyv daňovej politiky
Ekologické	<ul style="list-style-type: none">▪ dopady investičných projektov na životné prostredie▪ environmentálna politika▪ podpora tvorby a ochrany životného prostredia
Politické	<ul style="list-style-type: none">▪ vládne sektorové politiky▪ legislatíva▪ zmeny centrálnej vlády▪ zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne

2.3.3 Analýza problémov a možných rizík

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravde- podobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov

Pri porovnaní analýzy problémov z roku 2008 a aktuálnej analýzy sa ukazuje, že mnohé závažné problémy už boli vyriešené.

V prípade pretrvávajúcich problémov väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne).

V prípade riešeného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- chýba kanalizácia → následok: riziko znečistenia životného prostredia, nízky štandard bývania
- zlý stav niektorých miestnych komunikácií → následok: problém dostupnosti objektov, nižšia atraktivita obce pre prisťahovanie obyvateľov
- nízka ekologická stabilita územia → následok: ekologické problémy a vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny, nízka atraktivita krajiny a obmedzené možnosti pre rekreáciu v krajine
- minimálny počet pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- nevyhovujúci stav budov vo vlastníctve obce, nevyužitý a schátraný objekt bývalej školy → následok: nižšia kvalita poskytovaných služieb, nehospodárna prevádzka
- chýbajú základné služby a obchodné prevádzky → následok: obyvatelia nakupujú mimo obce (odlev trhového potenciálu), nutnosť cestovania za službami a nákupmi

- absencia cyklistických ciest medzi okolitými obcami → následok: preferencia individuálnej automobilovej dopravy, obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu
- chýba zberný dvor pre triedenie odpadu
- časť obyvateľov nie je v obci prihlásených na trvalý pobyt → následok: negatívne vyplývajúce dopady na príjmovú stránku rozpočtu obce
- nevysporiadané vlastnícke vzťahy v katastri → následok: obmedzené možnosti užívania pozemkov
- chýba futbalové ihrisko, športoviská → následok: minimálne možnosti pre športové využitie
- verejné priestory obce a parková zeleň nemajú reprezentačný vzhľad → následok: chýbajú plochy pre oddych a spoločenské kontakty obyvateľov

2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity.

V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze. Tieto faktory predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na odstránenie slabých stránok a maximálne využitie príležitostí.

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Stratégiu rozvoja obce Bellova Ves reprezentuje celková vízia obce naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa. Má podobu motto – výroku opisujúceho ideálny cieľový stav ku koncu výhľadového obdobia (r. 2025).

Vízia obce Bellova Ves

„Bellova Ves bude peknou obcou, príjemným miestom pre bývanie s kvalitnou infraštruktúrou, miestom tradičného spôsobu života a zároveň naplňajúcim potreby 21.storočia. Ponuka služieb sa rozšíri a počet obyvateľov bude najvyšší v histórii obce.“

3.2 Návrh a opis stratégie

Stratégiu rozvoja obce Bellova Ves je treba zamerať na elimináciu slabých stránok, ktoré sa v území prejavujú ako problémy a deficity. Na druhej strane, obec má značné potenciály rozvoja, vyplývajúce hlavne z priaznivej polohy (v blízkosti miest ako hospodárskych centier, v atraktívnej rekreačnej oblasti). Tieto potenciály je žiaduce využiť v prospech obce a jej ďalšieho rozvoja.

Aby obec túto rozvojovú šancu čo najlepšie využila a pritom nestratila svoj vidiecky charakter a identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- Investície do základnej infraštruktúry
- Podpora identity a životaschopnosti obce
- Ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj územia

Nadalej je potrebné zvyšovať štandard technickej infraštruktúry a odstraňovať deficity. Kvalitná a všestranne rozvinutá infraštruktúra je základným predpokladom kvality bývania a života v obci. Od nej závisí, či sa obci podarí pritiahnúť nových obyvateľov a či obyvatelia budú ochotní v obci zotrvať. Tento faktor je podstatný aj z hľadiska rozvoja podnikania. Preto je potrebné sústrediť úsilie na doriešenie odvádzania splaškových vôd. V krátkodobom časovom horizonte je potrebná modernizácia systémov miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia, s dôrazom na cieľ zníženia energetickej náročnosti. Deficity sa týkajú aj dopravnej infraštruktúry – rekonštrukciu si vyžaduje najmä stav miestnych komunikácií. Z hľadiska rozvoja cestovného ruchu by malo značný význam vybudovanie cyklotrasy. V rámci prioritnej oblasti A je okrem technickej a dopravnej infraštruktúry potrebné investovať aj do materiálno-technickej základne občianskej vybavenosti – objektu

obecného úradu, adekvátne využiť pozemok bývalej školy, vytvoriť plochy pre športové aktivity.

Ciele prioritnej oblasti B zahŕňajú rôzne navrhované aktivity prevažne neinvestičného charakteru, prípadne finančne menej náročné investičné projekty, ktoré však majú veľký potenciál zvýšiť atraktivitu obce, životaschopnosť miestneho hospodárstva i spoločenstva a prispieť k posilneniu identity obce. Verejné priestranstvá a ich vzhľad sú obrazom obce nielen vo vzťahu k návštevníkom, ale v nich sa odráža aj vzťah obyvateľov k svojej obci. Preto by malo byť v záujme obce vytvoriť také verejné priestory, na ktoré by mohli obyvatelia byť hrdí, a ktoré by súčasne poskytovali miesto pre stretávanie, oddych a športové aktivity – teda mali aj isté úžitkové hodnoty. Potrebné sú investičné aktivity zahŕňajúce revitalizáciu centrálnej časti obce so zeleňou, osadenie lavičiek, výmenu autobusového prístrešku, dobudovanie detského ihriska. Obzvlášť v obci, kde väčšina obyvateľov odchádza za prácou do okolitých miest, hrozí postupné zoslabnutie sociálnych väzieb obyvateľov a strata súdržnosti miestnej komunity. Preto je žiaduce udržať ponuku kultúrno-spoločenských podujatí a ďalej ju obohacovať zintenzívnením kultúrnej výmeny s inými obcami (nadviazanie družobných stykov). Dôležité je poskytovať možnosti pre sociálne interakcie rôznych vekových skupín – formou rôznych podujatí, súťaží. Zásadnou úlohou je tiež aktivizovať obyvateľov s podnikateľskými ambíciami, aby v obci vytvorili pracovné príležitosti.

Dôležitou úlohou je ochrana krajiny a zvyšovanie ekologickej stability územia, starostlivosť o zeleň. V odlesnenej krajine vystavenej devastačným činiteľom a veternej erózii je potrebné zvyšovanie výmery funkčnej zelene. Súčasne je treba podporovať environmentálne povedomie obyvateľov – organizovaním zberových akcií, rozširovaním separovaného zberu a najmä miestnych kapacít pre triedenie odpadu, vrátane dočasného ukladania biologicky rozložiteľného odpadu.

3.3 Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 3 vytypované prioritné oblasti – Investície do základnej infraštruktúry, Podpora identity a životaschopnosti obce, Ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj územia. Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Hierarchia strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Bellova Ves

Bellova Ves bude peknou obcou, príjemným miestom pre bývanie s kvalitnou infraštruktúrou, miestom tradičného spôsobu života a zároveň naplňajúcim potreby 21.storočia. Ponuka služieb sa rozšíri a počet obyvateľov bude najvyšší v histórii obce.

Prioritná oblasť A		Prioritná oblasť B		Prioritná oblasť C	
Investície do základnej infraštruktúry		Podpora identity a životaschopnosti obce		Ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj územia	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ		
Opatrenie A.3	Opatrenie A.4	Opatrenie B.3	Opatrenie B.4		

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Cieľ: Odstránenie deficitov technickej infraštruktúry

- Opatrenie A.1 Investície do technickej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry

- Opatrenie A.2 Investície do dopravnej infraštruktúry

Cieľ: Koncepčný rozvoj územia a výstavby v obci

- Opatrenie A.3 Podpora rozvoja bývania a územného rozvoja

Cieľ: Výstavba a zlepšenie stavu verejných budov a areálov

- Opatrenie A.4 Investície do budov a areálov vo vlastníctve obce

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť B – Podpora identity a životaschopnosti obce

Cieľ: Upravené a atraktívne verejné priestory

- Opatrenie B.1 Investície na verejných priestranstvách

Cieľ: Implementácia progresívnych informačných systémov

- Opatrenie B.2 Budovanie informačných systémov

Cieľ: Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci

- Opatrenie B.3 Možnosti pre kultúrno-spoločenské vyžitie

Cieľ: Rozvoj podnikania v obci

- Opatrenie B.4 Podpora podnikania

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť C – Ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj územia

Cieľ: Zvýšenie krajinnoekologických a estetických kvalít územia

- Opatrenie C.1 Úpravy krajinnej štruktúry

Cieľ: Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom

- Opatrenie C.2 Odpadové hospodárstvo

4. Programová časť

4.1 Návrh opatrení a aktivít

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšie ponímanej stratégii žiaduci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania
- ostatné údaje – napr. zmluvné podmienky, poznámky

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
A.1 Investície do technickej infraštruktúry	A.1.1 Riešenie odvádzania splaškových odpadových vôd A.1.2 Motivovanie obyvateľov na pripojenie na vodovodnú sieť A.1.3 Modernizácia miestneho rozhlasu A.1.4 Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia	A – Investície do základnej infraštruktúry
A.2 Investície do dopravnej infraštruktúry	A.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií A.2.2 Cyklotrasa Dunajská magistrála A.2.3 Doplnenie dopravného značenia	
A.3 Podpora rozvoja bývania a územného rozvoja	A.3.1 Spracovanie územného plánu obce A.3.2 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových uliciach A.3.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových uliciach A.3.4 Polyfunkčný objekt s nájomným bývaním	
A.4 Investície do budov a areálov vo vlastníctve obce	A.4.1 Obnova objektu obecného úradu A.4.2 Rekonštrukcia domu smútku A.4.3 Rozšírenie a úpravy cintorína A.4.4 Vysporiadanie pozemkov a nehnuteľností A.4.5 Viacúčelové ihrisko	
B.1 Investície na verejných priestranstvách	B.1.1 Úprava a zveladenie verejných priestranstiev B.1.2 Výmena autobusového prístrešku B.1.3 Dobudovanie detského ihriska	B – Podpora identity a životaschopnosti obce
B.2 Budovanie informačných systémov	B.2.1 Obnova internetovej stránky obce B.2.2 Systém informačných a navigačných tabúl B.2.3 Projekt zvýšenia bezpečnosti verejných priestranstiev	
B.3 Možnosti pre kultúrno-spoločenské využitie	B.3.1 Rozvíjanie medziobecnej a cezhraničnej spolupráce B.3.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života B.3.3 Organizovanie osláv k výročiu vzniku obce v pravidelných 10-ročných intervaloch B.3.4 Obnovenie činnosti knižnice a rozšírenie knižného fondu	
B.4 Podpora podnikania	B.4.1 Centrum agroturistiky	
C.1 Úpravy krajiny štruktúry	C.1.1 Výsadba vetrolamov a stromoradií v katastri C.1.2 Údržba existujúcej zelene C.1.3 Akcie spoločného skrášľovania obce	C – Ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj územia
C.2 Odpadové hospodárstvo	C.2.1 Vyčlenenie plochy pre zberný dvor C.2.2 Zriadenie a prevádzkovanie zberného dvora C.2.3 Vyčlenenie plochy pre dočasné uskladnenie biologického odpadu C.2.4 Likvidácia čiernych skládok	

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom.

Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené.

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2020
A.1.2	Podiel domácností napojených na vodovod	výsledok	obec	%	80	100
A.2.1	Dĺžka rekonštruovaných miestnych komunikácií	výsledok	obec	km	–	0,5
A.2.2	Dĺžka vybudovanej cyklotrasy	výsledok	obec	km	–	2
B.2.1	Zvýšenie počtu prístupov na stránku	výsledok	obec	%	–	20
B.3.1	Počet spoločných akcií ročne	výsledok	obec	počet	–	1
B.3.2	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	7
C.1.3	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	1

4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	A.1.1 Riešenie odvádzania splaškových odpadových vôd
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia
Opis - výstupy	Odvádzanie splaškových odpadových vôd bude riešené vybudovaním celoobecnej kanalizácie, prípadne vývozom do ČOV alebo decentralizovaným spôsobom
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Odstránenie deficitov technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	
Financovanie	obec, dotácie, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.1.2 Motivovanie obyvateľov na pripojenie na vodovodnú sieť
Opis - stav pred realizáciou	V obci bola dokončená výstavba vodovodu, niektoré domácnosti však nie sú pripojené na verejný vodovod
Opis - výstupy	Obec bude uskutočňovať osvetové akcie motivujúce obyvateľov na pripojenie na vodovodnú sieť
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Odstránenie deficitov technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	podiel domácností napojených na vodovod: 100%
Riziká	nezáujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–

Názov	A.1.3 Modernizácia miestneho rozhlasu
Opis - stav pred realizáciou	Stav miestneho rozhlasu je prevažne nevyhovujúci
Opis - výstupy	Existujúce rozvody a zariadenia verejného rozhlasu sa nahradia novými. V rámci zámeru sa uskutoční aj rekonštrukcia ústredne rozhlasu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Odstránenie deficitov technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	9 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.1.4 Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia
Opis - stav pred realizáciou	Stav verejného osvetlenia je len čiastočne nevyhovujúci
Opis - výstupy	S cieľom znížiť spotrebu energie na prevádzku verejného osvetlenia obec uskutoční postupnú výmenu zastaraných svietidiel (prípadne aj rozvodov) za úspornejšie typy, ktoré sú vhodnejšie aj z estetického hľadiska
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Odstránenie deficitov technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	30 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré miestne komunikácie sa vyznačujú nevyhovujúcimi technickými parametrami – nerovnosti vozovky, líniové/bodové závady
Opis - výstupy	Komunikácie budú rekonštruované v požadovaných parametroch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia, návštevníci
Indikátory monitoringu	dĺžka rekonštruovaných miestnych komunikácií: min. 0,5 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	30 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.2 Cyklotrasa Dunajská magistrála
Opis - stav pred realizáciou	V riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené cyklotrasy
Opis - výstupy	Vybudovaná bude cyklistická trasa Lehnice – Bellova Ves - Blahová
Garant	MAS
Kontaktná osoba garanta	
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	návštevníci, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka vybudovanej cyklotrasy: min. 2 km
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. žiadosť o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia stavby
Náklady	
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.3 Doplnenie dopravného značenia
Opis - stav pred realizáciou	Dopravné značenie v obci je doriešené na cca 80%
Opis - výstupy	Dopravné značenie bude doplnené na miestnych komunikáciách vo zvyšnej časti obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	1 500 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.1 Spracovanie územného plánu obce
Opis - stav pred realizáciou	V obci rastie záujem o výstavbu, obec však nemá koncepčný dokument na usmerňovanie stavebných aktivít
Opis - výstupy	Obec zabezpečí spracovanie územného plánu obce. Výstupom bude schválený územný plán obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Koncepčný rozvoj územia a výstavby v obci
Užívatelia	obyvatelia, vlastníci pozemkov
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie dotácie
Postup realizácie	–
Náklady	12 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR, obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.2 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových uliciach
Opis - stav pred realizáciou	V obci prebieha intenzívna výstavba rodinných domov
Opis - výstupy	V novej obytnej ulici/uliciach budú vybudované komunikácie s asfaltovým alebo betónovým povrchom
Garant	vlastníci pozemkov / nehnuteľností
Kontaktná osoba garanta	--
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Koncepčný rozvoj územia a výstavby v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem vlastníkov pozemkov
Postup realizácie	–
Náklady	–
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových uliciach
Opis - stav pred realizáciou	V obci prebieha intenzívna výstavba rodinných domov
Opis - výstupy	V novej obytnej ulici/uliciach budú vybudované základné inžinierske siete
Garant	vlastníci pozemkov / nehnuteľností
Kontaktná osoba garanta	--
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Koncepčný rozvoj územia a výstavby v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem vlastníkov pozemkov
Postup realizácie	–
Náklady	–
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.4 Polyfunkčný objekt s nájomným bývaním
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Vybudovaný bude polyfunkčný objekt s priestormi pre prevádzky obchodu a služieb a pre nájomné bývanie
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Koncepčný rozvoj územia a výstavby v obci
Užívatelia	podnikatelia, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nízky záujem podnikateľov/obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	ŠFRB
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.1 Obnova objektu obecného úradu
Opis - stav pred realizáciou	Stav obecného úradu je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Uskutoční sa rekonštrukcia objektu obecného úradu (zateplenie, oprava fasády) podľa aktuálnych finančných možností obce.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Výstavba a zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Náklady	30 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.2 Rekonštrukcia domu smútku
Opis - stav pred realizáciou	Stav domu smútku na cintoríne je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Dom smútku na cintoríne bude rekonštruovaný
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Výstavba a zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.3 Rozšírenie a úpravy cintorína
Opis - stav pred realizáciou	Kapacitná rezerva cintorína je nevyhovujúca
Opis - výstupy	Cintorín bude rozšírený a uskutočnia sa aj komplexné úpravy areálu cintorína, ktoré sa budú týkať chodníkov, zelene, napojenie na el. sieť
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Výstavba a zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	3 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.4 Vysporiadanie pozemkov a nehnuteľností
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré pozemky na verejné účely nie sú majetkovo vysporiadané
Opis - výstupy	Z iniciatívy obce dôjde k vysporiadaniu pozemkov na verejných priestranstvách
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Výstavba a zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedosiahnutie dohody s vlastníkmi pozemkov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.5 Viacúčelové ihrisko
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba viacúčelové ihrisko
Opis - výstupy	Vybuduje sa viacúčelové ihrisko, ktoré bude slúžiť pre športové aktivity rôznych vekových skupín (s možnosťou pre futbal, basketbal, volejbal).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Výstavba a zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie dotácie
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, podnikania a životné prostredie

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	B.1.1 Úprava a zveľadenie verejných priestranstiev
Opis - stav pred realizáciou	Ekologická stabilita územia je nízka
Opis - výstupy	Na verejných priestranstvách v centre obce sa upraví zeleň, osadia prvky malej architektúry – lavičky, odpadkové koše, prípadne umelecké predmety
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Upravené a atraktívne verejné priestory
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.1.2 Výmena autobusového prístrešku
Opis - stav pred realizáciou	Autobusový prístrešok je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Esteticky nevyhovujúci prístrešok bude vymenený za nový, s atraktívnym dizajnom
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Upravené a atraktívne verejné priestory
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	3 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.1.3 Dobudovanie detského ihriska
Opis - stav pred realizáciou	V obci sú na verejnom priestranstve inštalované preliezky
Opis - výstupy	Existujúce detské ihrisko v centre obce bude vybavené novými preliezkami a detskými atrakciami
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Upravené a atraktívne verejné priestory
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	5 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.1 Obnova internetovej stránky obce
Opis - stav pred realizáciou	Obec prevádzkuje internetovú stránku www.bellovaves.sk
Opis - výstupy	Internetová stránka bude modernizovaná a obsahovo rozšírená
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Implementácia progresívnych informačných systémov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zvýšenie počtu prístupov na stránku o 20%
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	500 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.2 Systém informačných a navigačných tabúl
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýbajú informačné a navigačné tabule
Opis - výstupy	Pre zlepšenie priestorovej orientácie v obci budú na uzlových priestoroch umiestnené navigačné tabule, prípadne aj informačná tabuľa
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Implementácia progresívnych informačných systémov
Užívatelia	návštevníci, obyvatelia, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.3 Projekt zvýšenia bezpečnosti verejných priestranstiev
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Projekt bude zahŕňať viaceré čiastkové aktivity – napr. inštalovanie kamerového systému, snímač rýchlosti vozidiel a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Implementácia progresívnych informačných systémov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	2 000 Eur
Financovanie	obec, dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.1 Rozvíjanie medziobecných a cezhraničnej spolupráce
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Družobná spolupráca sa môže uskutočňovať jednak na úrovni miestnej samosprávy (spolupráca v ekonomickej oblasti, výmena skúseností), ako aj v podobe spoločenských kontaktov medzi obyvateľmi jednotlivých obcí
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020 (výhľad)
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	počet spoločných akcií ročne: min. 1
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, sponzori (Interreg)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života
Opis - stav pred realizáciou	Obec pravidelne organizuje menšie kultúrno-spoločenské podujatia
Opis - výstupy	Každoročne bude zostavovaný pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov. Potrebné je udržanie a podporovanie tradičných a osvedčených aktivít, pri každoročnej inovácii a obmene niektorých podujatí.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 7
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.3 Organizovanie osláv k výročiu vzniku obce v pravidelných 10-ročných intervaloch
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Napriek krátkej histórii obce je pripomínanie si jej vzniku prostredníctvom pravidelných osláv dôležitým prostriedkom pri formovaní vedomia obyvateľov o minulosti svojej obce a utužovaní ich väzieb na obec. Niekoľko týždňov pred dňom vyvrcholenia osláv sa budú uskutočňovať aktivity, ktoré by mali vzbudiť záujem a očakávania verejnosti, ako napríklad: vyvesenie vlajky obce na verejných priestranstvách, sprievodný kultúrny program, výstavy viažuce sa k histórii, tradíciám
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	výhľad
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, dotácia
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.4 Obnovenie činnosti knižnice a rozšírenie knižného fondu
Opis - stav pred realizáciou	V obci bola miestna knižnica
Opis - výstupy	Činnosť knižnice bude obnovená, doplní sa knižničný fond
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, dotácia
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.4.1 Centrum agroturistiky
Opis - stav pred realizáciou	Poloha obce v blízkosti centier rekreácie a poľnohospodárske tradície regiónu predstavujú predpoklady pre rozvoj agroturistiky
Opis - výstupy	Vznik a prevádzkovanie agroturistickej farmy závisí od iniciatívy súkromných subjektov podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva
Garant	podnikatelia, poľnohosp. subjekty
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020 (výhľad)
Väzba na cieľ	Rozvoj podnikania v obci
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj územia

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	C.1.1 Výsadba vetrolamov a stromoradií v katastri
Opis - stav pred realizáciou	Kataster obce je úplne odlesnený, ekologická stabilita územia je nízka
Opis - výstupy	Pre zvýšenie ekostabilizačných opatrení je potrebné zvýšiť podiel zelene a zlepšiť štruktúru využitia pôdy výsadbou plôch krajinnej a verejnej zelene. Na výsadbu líniovej zelene je vhodné využiť plochy pozdĺž hraníc honov, poľných ciest.
Garant	poľnohospodárske subjekty, poľovnícke združenie
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	výhľad
Väzba na cieľ	Zvýšenie estetických a krajinnoeologických kvalít územia
Užívatelia	poľnohospodári, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.1.2 Údržba existujúcej zelene
Opis - stav pred realizáciou	Zeleň na verejných priestranstvách je v prevažne v zlom stave
Opis - výstupy	Systematická starostlivosť o zeleň zahŕňa komplex aktivít ako kosenie trávnikov, rez a ošetrovanie drevín, kontrola stavu zelene a prípadnú náhradnú výsadbu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zvýšenie estetických a krajinnoeologických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–

Názov	C.1.3 Akcie spoločného skrášľovania obce
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Obec bude každoročne organizovať brigády a účasť podporí propagáciou v obecnom rozhlase, paralelnými súťažnými akciami a osvetovými aktivitami. V rámci brigád sa bude odstraňovať odpad v obci a katastri, čistiť verejné priestranstvá, vysádzať zeleň a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zvýšenie estetických a krajinnoekologických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min 1
Riziká	nezáujem obyvateľov, nízke environmentálne povedomie
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.1 Vyčlenenie plochy pre zberný dvor
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je riadny zberný dvor
Opis - výstupy	Vyčlenená bude vhodná plocha pre zriadenie zberného dvora
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.2 Zriadenie a prevádzkovanie zberného dvora
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je riadny zberný dvor
Opis - výstupy	Obec zriadi zberný dvor, zabezpečí jeho primerané vybavenie a prevádzkovanie
Garant	ZOHŽO
Kontaktná osoba garanta	
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.3 Vyčlenenie plochy pre dočasné uskladnenie biologického odpadu
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Vyčlenená bude plocha, ktorá bude slúžiť pre dočasné uskladnenie biologického odpadu zo záhrad
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.4 Likvidácia čiernych skládok
Opis - stav pred realizáciou	V katastri obce je zaznamenaný ojedinelý výskyt drobných čiernych skládok
Opis - výstupy	Čierne skládky budú kompletne odstránené
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	fondy EÚ, Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

5. Realizačná časť

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti. Ďalej obsahuje návrh iniciačného akčného plánu na najbližšie obdobie – I. etapu realizácie.

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec, resp. iné organizačné zložky správy obce (odborné komisie, oddelenia na obecnom úrade).

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

5.2 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje 2 etapy a výhľadové obdobie:

- I. etapa (2016 – 2017)
- II. etapa (2018 – 2020)

- výhľad (po roku 2020)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené v opise jednotlivých aktivít / projektov v programovej časti. Pre I. etapu je vypracovaný podrobný akčný plán.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu

Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v akčnom pláne. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

Kritéria hodnotenia PHSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiaca správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2017 (po ukonč. I. etapy)	▪ podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	–	▪ v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	▪ téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok ▪ kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		▪ pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov ▪ pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		▪ na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania PHSR a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

Vzor záznamu z verejného prerokovania PHSR

Zápis o prerokovaní PHSR

Termín pripomienkovania:

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal: *(názov komisie a dátum zasadnutia)*

Zdôvodnenie:

Vyjadrenie samosprávneho orgánu: *pripomienku akceptujeme/neakceptujeme*

Zdôvodnenie samosprávneho orgánu:

.....

Počet pripomienok: celkový počet: akceptované:

Zápis spracoval: dňa:

Aktualizácia programového dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má charakter otvoreného dokumentu, ktorý sa mení a dopĺňa podľa potreby. Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť pre uskutočnenie revízie aktuálnosti stratégie, čo môže viesť k jej prípadnému

prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Podľa aktuálnych výziev by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení, aktivít a projektov s možnosťami ich financovania a tomu prispôbiť výber nových projektov.

5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám

Komunikácia a prezentácia programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môže takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú miestni obyvatelia. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.bellovaves.sk). Doplnkovo sa na tento účel využíva miestny rozhlas a informačná tabuľa. V menších obciach je významná aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiaduce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

5.5 Akčný plán iniciačný

Súčasťou realizačnej časti PHSR je akčný plán. Je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aktivity na obdobie aktuálneho rozpočtového roku a ďalších 2 rokov (n+2). Akčný plán má iniciačný charakter – na krátke obdobie, preto ho bude potrebné priebežne v nasledujúcich rokoch dopĺňať o nové aktivity.

Akčný plán pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie A.1			
A.1.2 Motivovanie obyvateľov na pripojenie na vodovodnú sieť	2016 –	obec	obec
A.1.4 Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia	2016 – 2017	obec	obec, fondy EÚ
Opatrenie A.2			
A.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016 –	obec	obec, fondy EÚ
A.2.3 Doplnenie dopravného značenia	2016 – 2017	obec	obec
Opatrenie A.3			
A.3.1 Spracovanie územného plánu obce	2016 – 2017	obec	dotácia zo ŠR, obec
A.3.2 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových uliciach	2016 –	vlastníci pozemkov	súkromné zdroje, obec
A.3.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových uliciach	2016 –	vlastníci pozemkov	súkromné zdroje, obec
Opatrenie A.4			
A.4.1 Obnova objektu obecného úradu	2016 – 2017	obec	obec, fondy EÚ
A.4.2 Rekonštrukcia domu smútku	2016 – 2017	obec	obec
A.4.3 Rozšírenie a úpravy cintorína	2016 – 2017	obec	obec

Akčný plán pre Prioritnú oblasť B – Podpora identity a životaschopnosti obce

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie B.1			
B.1.1 Úprava a zveľadenie verejných priestranstiev	2016 –	obec	fondy EÚ, obec
B.1.3 Dobudovanie detského ihriska	2016 – 2017	obec	fondy EÚ, obec
Opatrenie B.2			
B.2.1 Obnova internetovej stránky obce	2016 – 2017	obec	obec
B.2.3 Projekt zvýšenia bezpečnosti verejných priestranstiev	2016 – 2017	obec	obec, dotácia zo ŠR
Opatrenie B.3			
B.3.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	2016 –	obec	obec, sponzori
B.3.4 Obnovenie činnosti knižnice a rozšírenie knižného fondu	2016 – 2017	obec	obec, dotácia

Akčný plán pre Prioritnú oblasť C – Ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj územia

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie C.1			
C.1.2 Údržba existujúcej zelene	2016 –	obec	Envirofond
C.1.3 Akcie spoločného skrášľovania obce	2016 –	obec	obec
Opatrenie C.2			
C.2.3 Vyčlenenie plochy pre dočasné uskladnenie biologického odpadu	2016 – 2017	obec	obec
C.2.4 Likvidácia čiernych skládok	2016 – 2017	obec	fondy EÚ, Envirofond

6. Finančná časť

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bellova Ves, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítvať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných Trnavským samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počítá s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2014 – 2020 je pomoc z fondov EÚ čerpaná prostredníctvom operačných programov:

- OP Efektívna verejná správa
- OP Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- OP Kvalita životného prostredia
- OP Ľudské zdroje
- Program rozvoja vidieka
- OP Výskum a inovácie
- OP Rybné hospodárstvo
- OP Technická pomoc

Obce sa budú môcť uchádzať o finančné prostriedky predovšetkým z Integrovaného regionálneho operačného programu, prostredníctvom Programu rozvoja vidieka.

Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov je možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (Interreg a i.).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2015 – 2020 – pre jednotlivé priority
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít – pre jednotlivé priority

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. Eur

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu
Prioritná oblasť A - Investície do základnej infraštruktúry							
Prioritná oblasť B - Rozvoj bývania, podnikania a životné prostredie							
Prioritná oblasť C - Kultúra a sociálne služby							

* tabuľky sa doplnia po upresnení rozpočtov projektov

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry (v tis. Eur)

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
A.1	A.1.1								
A.1	A.1.2								
A.1	A.1.3	9							
A.1	A.1.4	10							
A.2	A.2.1								
A.2	A.2.2								
A.2	A.2.3	1,5							
A.3	A.3.1	12							
A.3	A.3.2								
A.3	A.3.3								
A.3	A.3.4								

A.4	A.4.1	70
A.4	A.4.2	5
A.4	A.4.3	3
A.4	A.4.4	
A.4	A.4.5	20

* tabuľky sa doplnia po upresnení rozpočtov projektov

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť B – Podpora identity a životaschopnosti obce (v tis. Eur)

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
B.1	B.1.1	10						-	
B.1	B.1.2	2							
B.1	B.1.3	3							
B.2	B.2.1	0,5							
B.2	B.2.2								
B.2	B.2.3	2							
B.3	B.3.1								
B.3	B.3.2								
B.3	B.3.3								
B.3	B.3.4	5							
B.4	B.4.1								

* tabuľky sa doplnia po upresnení rozpočtov projektov

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť C – Ochrana životného
prostredia a udržateľný rozvoj územia (v tis. Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
C.1	C.1.1								
C.1	C.1.2								
C.1	C.1.3								
C.2	C.2.1								
C.2	C.2.2	10							
C.2	C.2.3								
C.2	C.2.4								

* tabuľky sa doplnia po upresnení rozpočtov projektov

Z hľadiska finančného zabezpečenia existuje riziko, že obmedzené finančné zdroje nebudú postačovať na realizáciu všetkých navrhovaných projektov a aktivít. Je preto potrebné definovať priority. Na základe hodnotenia bola jednotlivým projektom / aktivitám priradená vysoká / stredná / nízka priorita.

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
A.1.1 Riešenie odvádzania splaškových odpadových vôd	Dôležité (S)	2	nízka
A.1.2 Motivovanie obyvateľov na pripojenie na vodovodnú sieť	Nevyhnutné (S)	1	nízka
A.1.3 Modernizácia miestneho rozhlasu	Dôležité (S)	3	stredná
A.1.4 Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.2.2 Cyklotrasa Dunajská magistrála	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.2.3 Doplnenie dopravného značenia	Dôležité (S)	3	stredná
A.3.1 Spracovanie územného plánu obce	Dôležité (S)	3	stredná
A.3.2 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových uliciach	Dôležité (S)	3	stredná
A.3.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových uliciach	Významné (S)	1	nízka

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
A.3.4 Polyfunkčný objekt s nájomným bývaním	Významné (S)	1	nízka
A.4.1 Obnova objektu obecného úradu	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.4.2 Rekonštrukcia domu smútku	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.4.3 Rozšírenie a úpravy cintorína	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.4.4 Vysporiadanie pozemkov a nehnuteľností	Dôležité (S)	3	stredná
A.4.5 Viacúčelové ihrisko	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.1.1 Úprava a zveladenie verejných priestranstiev	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
B.1.2 Výmena autobusového prístrešku	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
B.1.3 Dobudovanie detského ihriska	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
B.2.1 Obnova internetovej stránky obce	Dôležité (S)	3	stredná
B.2.2 Systém informačných a navigačných tabúľ	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.2.3 Projekt zvýšenia bezpečnosti verejných priestranstiev	Dôležité (S)	3	stredná
B.3.1 Rozvíjanie medziobecnej a cezhraničnej spolupráce	Významné (S)	2	nízka
B.3.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.3.3 Organizovanie osláv k výročiu vzniku obce v pravidelných 10-ročných intervaloch	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
B.3.4 Obnovenie činnosti knižnice a rozšírenie knižného fondu	Významné (S)	2	nízka
B.4.1 Centrum agroturistiky	Významné (S)	1	nízka
C.1.1 Výsadba vetrolamov a stromoradií v katastri	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.1.2 Údržba existujúcej zelene	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.1.3 Akcie spoločného skrášľovania obce	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.2.1 Vyčlenenie plochy pre zberný dvor	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.2.2 Zriadenie a prevádzkovanie zberného dvora	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.2.3 Vyčlenenie plochy pre dočasné uskladnenie biologického odpadu	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.2.4 Likvidácia čiernych skládok	Nevyhnutné (S)	5	vysoká

7. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bellova Ves je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2020, pričom stratégia rozvoja sa viaže k roku 2025. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí 5 hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, nakoľko nevytvára rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 uvedeného zákona a ani nevplyva na územia NATURA 2000.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bellova Ves po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciačného akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

Údaje o schválení PHSR

Dokument	Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bellova Ves Štruktúra: v súlade s príslušnou legislatívou a Metodikou na vypracovanie PHSR
Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov Obdobie spracovania: 11/2015 – 12/2015 Riadiaci tím, pracovné skupiny – p. príloha Externá odborná spolupráca: Ekoplán, s.r.o. Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou – dotazníkový prieskum Náklady na spracovanie – vlastné zdroje
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ)
Schválenie	dňa uznesením OZ č.

8. Prílohy

8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny

Jaroslav Coplák – garant

Miriám Morihlatko - člen

Jozef Fischer – člen

Mária Jankovičová – člen

Roman Husár – člen

Adriana Berešová – člen

8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

Vstupné informácie pre spracovanie analýz

Bizubová, M. a kol.: Slovensko-rakúsko-maďarské Podunajsko. Bratislava : Geoinfo Slovakia, 2000.

Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003.

Región Podunajsko. R.G.T. Press. [informačný materiál] 2006.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013.

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku - I. diel. Bratislava : Veda, 1976.

Metodické podklady

Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.

Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Smetanka, M. – Pašmik, I. Príručka pre miestne samosprávy. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
PHSR Trnavského samosprávneho kraja	2014	regionálna	www.trnava-vuc.sk
Regionálna inovačná stratégia Trnavského samosprávneho kraja		regionálna	www.trnava-vuc.sk
Územný plán VÚC Trnavského kraja		regionálna	www.trnava-vuc.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska		národná	www.telecom.gov.sk

8.3 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

TTSK – Trnavský samosprávny kraj

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Poznámka: Akčný plán na obdobie x+2 je v kapitole 5.5